

UpJump OÜ
Joala tn 24, Narva linn
Ida-Viru maakond

03.07.2025 nr 11.3-1/25/3165

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi ÜSS2021_2027) § 32 lõigetele 3 ja 4, regionaalministri 24.10.2023 määruse nr 73 „Toetuse andmise tingimused ning kord toetusskeemis „Piirkondlike algatuste toetus õiglaseks üleminekuks““ (edaspidi *meetme määrus*) §-le 36 ning haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) §-le 73 ja 85 punktile 1 ja 2, **Riigi Tugiteenuste Keskus** (edaspidi ka *RTK* või *vaide lahendaja*)

otsustab:

- 1) rahuldada UpJump OÜ vaie ja tunnistada RTK 24.04.2025 otsus nr 11.3-1/25/1910 taotluse rahuldamata jätmise kohta kehtetuks
- 2) viia UpJump OÜ esitatud projektiettepaneku nr 2021-2027.6.01.25-0935 „IV Rahvusvahelise laste ooperi- ja balletifestivali korraldamine ja läbiviimine „Narvas“ osas läbi uus hindamine

Vaideotsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

ÜSS2021_2027 § 32 lg 3 ja 4, HMS § 73 ning meetme määruse § 36 alusel vaatas RTK läbi UpJump OÜ (edaspidi ka *taotleja* või *vaide esitaja*) esitatud vaide RTK 24.04.2025 otsusele nr 11.3-1/25/1910 taotluse rahuldamata jätmise kohta (edaspidi *vaidlustatud otsus* või *otsus*) projekti nr 2021-2027.6.01.25-0935 „IV Rahvusvahelise laste ooperi- ja balletifestivali korraldamine ja läbiviimine „Narvas“ (edaspidi *projekt*) rahastamiseks.

Vaide esitaja esitas 26.05.2025 RTK-le vaide, milles palub otsust muuta ning väljastada projektis taotletud summas.

RTK luges, et esitatud vaie oli puudustega ning palus vaide esitajal kõrvaldada puudused vaites. Vaide esitaja esitas täiendatud vaide 13.06.2025.

2. Asjaolud

2.1. Taotleja esitas rakendusüksusele taotluse projektile toetuse saamiseks. Projekti abikõlblik maksumus on 26 054 eurot, sh toetus summas 11 100 eurot. Toetuse summat arvestades on tegemist väikeprojektiga, millele on võimalik toetust taotleda jooksvalt.

2.2. Meetme määruse § 22 lõike 6 järgi kuuluvad jooksva taotlemise korral rahastamisele need taotlused, mis on hinnatud positiivseks lõike 4 alusel. Meetme määruse § 22 lõike 4 kohaselt loetakse hinnang positiivseks, kui kriteeriumide koondhinne on vähemalt 2,75 ning kriteeriume on eraldi hinnatud vähemalt hindegas 2. Vaidlustatud otsuse ja sellele lisatud hindamiskomisjoni hinnangu väljavõtte kohaselt hindas komisjon projekti valikukriteeriumis 1 koondhindegas 2,00, valikukriteeriumis 2 koondhindegas 2,50, valikukriteeriumis 3 koondhindegas 3,00 ja valikukriteeriumis 4 koondhindegas 2,50. Arvestades valikukriteeriumide osakaale, sai projekt koondhindegas 2,45, mis ei vastanud meetme määruses seatud hindamislävendile.

2.3. Eeltoodust tulenevalt ning meetme määruse 24 lg 1 alusel tegi rakendusüksus otsuse taotluse rahuldamata jätmise kohta.

3. Vaide põhjendused

Vaide esitaja hinnangul on projekti hindamisel rikutud HMS-st tulenevat objektiivsuse ja hea halduse tava põhimõtet, eiratud esitatud selgitusi ja toetunud subjektiivsetele eeldustele. Vaide esitaja põhjendab valet järgmiselt:

3.1. Hindamiskomisjon seadis kahtluse alla projekti seose kliimaneutraalsele majandusele ülemineku osas, kuna jääb ebaselgeks, millist kliimaneutraalsele majandusele üleminekuga seotud probleemi projekt lahendab ja kuidas. Sellest tulenevalt on hindamiskomisjon järeldanud, et seega on seos kliimaneutraalsele majandusmudelile üleminekuga tagasihoidlik. Vaide esitaja leiab, et hindajate seisukoht ei ole õige, sest kultuuritegevus on panus kliimaneutraalsesse majandusse. Kultuuriloomel on üks kliimaneutraalseid tegevusi, mille kliimajalajälg on minimaalne ning projekti raames toimunud festival populariseerib seda. Seega haakub see õiglase ülemineku eesmärgiga muuta Ida-Virumaal tööhõivet kliimaneutraalsemaks.

3.2. Samuti ei nõustu vaide esitaja hindamiskomisjoni seisukohaga, et kasu kohalikule kogukonnale on lakooniliselt kirjeldatud, kuid mitte spetsiifiliselt. Kaasatakse vabatahtlikke, kuid ei täpsustata kui palju ja mida nad teevad. Projekt ei soodusta otseselt kogukonna liikmete algatusi. Vaide esitaja seisukohalt ei nõua meetme määrus, et projektis peab detailselt lahti kirjutama vabatahtlike ülesanded, sest kogu projekt viiakse läbi vabatahtlike kaasabil.

3.3. Vaide esitaja seisukohalt on valikukriteeriumi nr 2 hinnet alandatud põhjendamatult. Vaide esitaja seisukohalt on ette heidetud, et puudub selgitus, miks on taotlejaks osaühing, kes tegeleb projektis mittekasumliku tegevusega. Vaide esitaja seisukohalt ei ole meetme määruse alusel keelatud osaühingul toetust taotleda mittekasumlikule projektile.

3.4. Vaide esitaja seisukohalt on valikukriteeriumi nr 3 – projekti põhjendatus ja kuluefektiivsus keskmist hinnet 2,50 liialt alandatud. Hinnapakkumised on pakkujatel olemas. Vaide esitajale on arusaamatu, et kui hindajad mõistavad, et kultuurivaldkonnas ei saa rakendada vähempakkumisi, siis miks nad soovivad põhjendusi etenduste valiku kohta. Etenduste valik tehakse vastavalt kunstilisele ideele ja projekti eesmärgile. Samuti on arusaamatu, kuidas etenduste valiku selgitus teeks eelarve hindamise kergemaks. Projektiga ehitatakse ühiskonda (tegevuste kaudu, mis on

lastele suunatud), mis hindab ja mõistab kultuuri ning loob sellega tugeva identiteedi. Projektiga toetatakse kultuuriettevõtlust (vabatahtlikud näevad ja saavad ka proovida, kuidas olla kultuurikorraldaja) ja lapsed saavad tulevikus valida endale eriala, mis on seotud klassikalise kultuuriga (balletitantsija, laulja, näitleja).

3.5. Vaide esitaja seisukohalt ei ole valikukriteeriumi nr 4 hinne põhjendatud, sest projekt panustab otseselt keskkonnateadlikkuse tõusu.

4. RTK seisukohad

4.1. Vastavalt STS § 51 lõikele 1 ning kooskõlas HMS §-ga 83 kontrollitakse valet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK (edaspidi ka vaide lahendaja) selgitab, et projektitaotluse hindamistulemuse õiguspärasuse kontrolli vaidemenetluses on piiratud hõlmates üksnes kontrolli, kas haldusakti andmine on kooskõlas õigusnormide ja õiguse üldpõhimõtetega, vastab õiguslikule alusele ning kas hindamises esineb ilmselge diskretsiooniviga. Otsuse õiguspärasuse kontrollis ei vii vaide lahendaja läbi projekti uut hindamist.

4.2. Vaidest nähtuvalt vaidlustab vaide esitaja valikukriteeriumide 1 - 4 hinnanguid, mistõttu käsitleb vaide lahendaja järgnevalt üksnes kõnealustes kriteeriumides antud hindeid ja põhjendusi.

4.3. Meetme määruse § 22 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse valikukriteeriumi nr 1 all projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, projekti mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele. Meetme määruse § 22 lg 2 alusel kehtestatud valikumetoodika kohaselt hinnatakse kriteeriumis 1 seda, kuivõrd toetust taotletav projekt on kooskõlas meetme eesmärkidega „parandada Ida-Virumaa elanikkonna sidusust ja toimetulekut kliimanetraalsele majandusele ülemineku kontekstis, pakkudes sihtpiirkonna elanikele võimalust kodanikualgatuste toetamise kaudu üleminekuprotsessi mõtestada, luua sellele positiivset tähendust ning selles osaleda“. Samuti hinnatakse seda, kuivõrd projekt panustab sihtpiirkonna võimesse tegeleda kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, tööhoivealaste, majanduslike ja keskkonna mõjudega ning kuivõrd ta panustab meetme määruuses sätestatud näitajate.

4.4. Vaide lahendaja hinnangul vaidlustatud otsusele lisatud hindamiskriteeriumi 1 hinnangus hinde 2 põhjendus ei võimalda kontrollida hindepunkti kujunemise õiguspärasust ega hindamise vastavust meetme määruse ja projektide valikumetoodikale. Vaide lahendaja nõustub vaide esitajaga, et projekt on seotud kliimanetraalsele majandusele üleminekuga ja eesmärk on otseselt seotud õiglase ülemineku kavaga (sh valikukriteerium nr 4). Hindamismetoodika kohaselt hindab komisjon, kui hästi on arendusprojekti puhul läbi mõeldud kohalike elanike kaasamine tegevustesse. Projekti eesmärkide saavutamiseks on kaasatud vabatahtlikud projekti kõikidesse ülesanneteks ja seega eraldi ei ole täpsustatud vabatahtlike tegevusi. Lähtuvalt eelnevast on vaide lahendaja seisukohal, et põhjendustest esitatud järeldused ja valikumetoodika põhjal antud hindepunktid ei ole seostatavad hinnatava ettepanekuga.

4.5. Projektitaotluse hindamine peab olema kontrollitav meetme määruuses sätestatud hindamiskriteeriumide ja projektide valikumetoodika alusel. Taotlusele omistatud hindepunkti 2 ei ole võimalik aga kontrollida, kuivõrd hindamiskriteeriumis 1 välja toodud hindamiskomisjoni liikmete põhjendused on ekslikud. Vaide lahendaja arvates on valikukriteeriumis maksimum

hindepunktidest madalamate hindepunktide andmise põhjendamisel eksitud. Seega on hindepunkti kujunemine läbipaistmatu ja kontrollimatu. Hinnata tuleb nii meetme määruuses kui ka projektide valikumetoodikas välja toodud vastavaid asjaolusid (lähsuma välja toodud hinnangute kirjeldustest).

4.6. Meetme määruuse § 22 lg 1 p 2 kohaselt hinnatakse valikukriteeriumi 2 all taotleja võimekust projekti elluviimiseks. Valikumetoodika kohaselt hinnatakse selle kriteeriumi lõikes, kas taotlejal on projekti elluviimiseks oskused ja kogemus. Samuti, kas projekti elluviimisega seotud riskide on hinnatud ning kas taotlejal on suutlikkus tagada projekti elluviimiseks vajalikud vahendid.

4.7. Vaidlustatud otsusele lisatud hindamiskomisjoni hinnangu kohaselt sai taotlus kriteeriumis 2 hindeks 3,00 ning komisjoni ainuke põhjendus hindepunkti alandamiseks „*Puudub selgitus, miks on taotlejaks just OÜ, äriühingu eesmärgiks on kasumi teenimine ja kui ta tegeleb mittekasumliku tegevusega võiks olla lisatud põhjendus.*“

4.8. Vaide lahendajale jääb arusaamatuks hindamiskomisjoni liikmete eelnimetatud seisukoht ning põhjenduse seos valikukriteeriumiga. Osaühingul ei ole keelatud meetme määruuse alusel toetust taotleda ning projekt ei pea teenima kasumit. Vaide lahendaja seisukohalt ei ole nimetatud asjaolu aluseks valikukriteeriumis maksimum hindepunktidest madalama hindepunkti andmine põhjendatud või ei ole antud põhjendus proportsionaalne .

4.9. Meetme määruuse § 22 lg 1 p 3 kohaselt hinnatakse valikukriteeriumi 3 all projekti põhjendatust ja kuluefektiivsust. Valikumetoodika kohaselt hinnatakse selle kriteeriumi lõikes projekti põhjendatust ja kuluefektiivsust.

4.10. Vaidlustatud otsusele lisatud hindamiskomisjoni hinnangu kohaselt sai taotlus kriteeriumis 3 hindeks 2,50 ning komisjon põhjendas antud hinnangut sellega, et: „*Projekti probleemipüstitus on kirjeldatud üsna segaselt ja pealiskaudselt, ei saa aru, millise probleemiga projekt tegelikult tegeleb. Eesmärk on samuti formuleeritud algselt lihtsalt tegevusena (festivali läbiviimine), hiljem kirjeldab erinevaid eesmärgi aspekte, kuid ei sea selget fookust. Eesmärgina on märgitud lastele ja noortele suunatud iga-aastase muusikalise teatrifestivali korraldamine, kuid segaseks jääb põhjendus, millist probleemi püüab projekt lahendada. Seetõttu on raske hinnata ka tegevuste vajalikkust. Projekti tegevuste elluviimise ajakava on üldjoontes loogiline, samas pole selgeid põhjendusi, miks on valitud just need pakkujad. Puuduvad võrreldavad hinnapakkumised ja põhjendused, miks just konkreetne pakkuja on valitud. Võib mõista, et kultuurivaldkonnas ei saa alati rakendada vähempakkumisi, kuid selgitus projekti tegevuste (etenduste) valiku osas oleks teinud eelarve hindamise kergemaks. Hinnapakkumised on pakkujatelt olemas.*“

4.11. Vaide lahendaja hinnangul vaidlustatud otsusele lisatud hindamiskriteeriumi 3 hinnangus hinde 2,50 põhjendus ei võimalda aru saada, kas toetuse taotlejale heidetakse ette võrreldavaid hinnapakkumisi ja põhjenduse puudumist, miks just konkreetne pakkuja on valitud või puuduseks peetakse projekti tegevuste ehk etenduste valiku osas.

4.12. Vaide lahendaja hinnangul on toetuse taotleja lisanud taotlusele enda koostatud Exceli, milles on 14 kulurida ning milles on kogu ürituse maksumus kokku. Eelarve täpsustuse real on projektist abikõlblikud kulud. Need on suures osas kaetud hinnapakkumustega, kuid mitte kõikide tegevuste osas. Toetuse taotleja koostatud eelarvetabel tekitas arusaamatust, kuna sellest ei olnud võimalik välja lugeda, millised kulud on abikõlblikud ja millised mitte. Toetuse taotlejal peab olema võimalus anda probleemsete seisukohtade osas selgitusi.

4.13. Vaide lahendaja seisukohalt on taotluse hindamisel ja vaideotsuses toodud osas hindamiskomisjoni põhjendused ning antud hindepunktid ebaproportsionaalsed ja kaalutusvigadega. Samuti ei ole hindamiskomisjon selgelt maksimum hindepunktist madalama hindepunkti andmisel oma hinnangut selgelt põhjendanud. Kui hindamiskomisjoni liikmetel tekkisid projekti tegevuste osas küsimused, oleks pidanud küsima taotlejalt täpsustusi (HMS § 13 lg 2), mida ei tehtud.

4.14. Vaide lahendaja on seisukohal, et vaidlustatud otsuse andmisel on rikutud HMS § 56 haldusakti põhjendamise kohustust määral, mis ei võimalda haldusakti õiguspärasust kontrollida. Selline haldusakt ei vasta HMS §-s 54 nimetatud tunnustele ega ole seetõttu õiguspärane.

4.15. Eeltoodud põhjusel leiab vaide lahendaja, et taotlusele omistatud hindepunktide andmine hindamiskriteeriumite 1-4 osas ei ole läbipaistev ega kontrollitav, mistõttu vaidlustatud otsus tuleb kehtetuks tunnistada ja taotluse osas viia läbi uus hindamine.

4.17. Vaide lahendaja selgitab, et uus hindamine tuleb läbi viia HMS põhimõtteid ja nõudeid järgides – hinnangut tuleb igakülgsest põhjendada ja selgitada, kuidas hinnangus kajastatud järeldusteni jõuti. Hinnangu andmine peab olema läbipaistev ja mõistetav eelkõige taotlejale, aga ka hinnangu hilisemale kontrollijale näiteks vaide- või kohtumenetluses. Hinnangu andmisel tuleb kinni pidada meetme määruse ja hindamise tööprotsessi nõuetest ning hinnata üksnes neid aspekte, mida hindamiskriteeriumid ja hindamise tööprotsessi kriteeriumide kirjeldused ette näevad. Kui taotlust hinnatakse mõnes hindamiskriteeriumis hindamise tööprotsessis nimetatud vahepealsete hinnetega, siis tuleb arvestada, et tööprotsess ei selgita vahepealse hinde andmise loogikat ega kirjelda vahepealsete hinnete sisu, mistõttu tuleb sellise hinde andmisel hinnangus täpsemalt selgitada, millised on taotluse puudujäägid ja miks tõid see kaasa vahepealse hinde andmise.

4.18. RTK selgitab vaide esitajale, et taotluse uuesti hindamine ei tähenda automaatselt seda, et RTK teeb taotluse rahuldamise otsuse, vaid seda, et taotlus läbib kogu hindamisprotsessi uuesti. Uue hindamise tulemusel võib hindamistulemus võrreldes varasemaga muutuda või jääda samaks. Taotluse rahuldamine sõltub meetme määruse § 22 lõikes 4 sätestatud lävendi täitmisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Marliis Elling
515 8828
marliis.elling@rtk.ee